

M E R K U R I U S Z

9/2019 (rocz. XIV)

wiepodlega

POLSKA
STULECIE ODZYSKANIA
NIEPODLEGŁOŚCI

Wydarzenia w Polsce – listopad 1919

- 3 listopada 1919 - Rząd wniósł do Sejmu projekt konstytucji.
- 5 listopada 1919 – Piłsudski spotkał się w Belwederze z delegacją połączonych Komisji Spraw Zagranicznych oraz Wojskowych Sejmu, by uzgodnić dalszy kierunek polityki wschodniej. W ocenie relacjonującego naradę w Belwederze działacza endecji, „Piłsudski zszedł oficjalnie na grunt tzw. imperializmu”. Naczelnik państwa z trzech powodów przeciwstawił się zawieraniu w tym momencie pokoju – z którąkolwiek z Rosji, bolszewicką czy denikinowską. Po pierwsze uznał, że czas pracuje dla Polski – „przetrzymamy zimę, będziemy panami sytuacji na wschodzie”. Po drugie, „zrobienie pokoju z bolszewikami nie jest zapewnieniem spokoju”. Po trzecie wreszcie, pokój z bolszewikami można by osiągnąć jedynie przez Niemcy, to jest przez ostateczne unieszkodliwienie potencjalnych partnerów bolszewickiego przewrotu w centrum Europy (komunistów czy reakcjonistów); z Rosją Denikina natomiast pokój zawrzeć można by albo przez Niemcy – czyli likwidację groźby konserwatywnego sojuszu Berlina i Moskwy, albo przez Anglię – to jest gwarancjami brytyjskimi. Na koniec, wyraźnie chcąc pozyskać do swego stanowiska reprezentantów narodo- demokratycznej większości, oświadczył, że *serce trzyma go zawsze przy koncepcji federalistycznej, ale realizm polityczny każe mu stanąć na gruncie tych, co żądali prostej aneksji terytoriów z kulturą polską. W rozmowach prywatnych dopowiedział, że właściwie od razu to rozumiał, ale musiał co innego mówić, bowiem groził zakaz Ententy posuwania się naprzód o ile nie głosić, że się to w imię samookreślenia robi.* Praktycznie przekonywał swoich prawicowych oponentów, że ich inkorporacyjny program, którego zasięg terytorialny osiągnęło Wojsko Polskie pod jego, Naczelnego Wodza, komendą, także politycznie będzie można usankcjonować idąc za jego, Naczelnego Wodza, strategią: zaczekać do wiosny jak się „biała” Rosja osłabi, a potem z tą, jaka będzie ustalić kompromis graniczny w oparciu o plebiscyt na spornych, lecz okupowanych przez Polskę ziemiach.
- 6 listopada 1919 – Specjalny wysłannik Piłsudskiego kpt. Ignacy Boerner przekazał w Mikaszewiczach delegatowi sowieckiemu J. Marchlewskiemu warunki rozejmu. Piłsudski, odżegnując się od wspierania antybolszewickiej akcji „białej” Rosji gen. Denikina, żądał od strony sowieckiej m. in. zaprzestania agitacji komunistycznej w Wojsku Polskim, a także nieatakowania ukraińskich sił S. Petlury.
- 16 listopada 1919 – Oddziały polskie zajęły Kamieniec Podolski.
- 21 listopada 1919 – Rada Najwyższa państw Ententy podjęła decyzję o oddaniu Galicji Wschodniej pod administrację polską na 25 lat jako mandatu Ligi Narodów. Po wygaśnięciu mandatu na tym obszarze miał zostać przeprowadzony plebiscyt. Polska dyplomacja nadal starała się o przyznanie Galicji Wschodniej na stałe jako „nierozłącznej i autonomicznej części terytorium Polski”.
- 22 listopada 1919 – Akademia Umiejętności w Krakowie została przemianowana na Polską Akademię Umiejętności. Prezesem został prof. Kazimierz Morawski.
- 25 listopada 1919 – W Berlinie podpisano umowę polsko – niemiecką o stopniowym przekazywaniu administracji na obszarach odstępowanych w myśl traktatu wersalskiego.

- 26 listopada 1919 – Kpt. Ignacy Boerner przekazał Piłsudskiemu uzyskaną od Juliana Marchlewskiego odpowiedź sowiecką na polskie warunki ewentualnego rozejmu. Głównym punktem spornym okazała się sprawa niepodległej – Petlurowskiej – Ukrainy, z której istnieniem rząd sowiecki nie chciał się pogodzić (Armia Czerwona odbijała w tym czasie Ukrainę z rąk wycofujących się na wybrzeże Morza Czarnego wojsk „białej” Rosji gen. Denikina). Piłsudski, który istnienie wolnej Ukrainy uważał za gwarancję bezpieczeństwa Polski na wschodzie, w tej sytuacji uznał dalsze rokowania z bolszewikami za politycznie jałowe.
- 27 listopada 1919 - Krytykowany w związku z niekorzystną dla Polski decyzją Rady Najwyższej w sprawie Galicji Wschodniej, rząd Ignacego Paderewskiego podał się do dymisji.
- 29 listopada 1919 – W Warszawie zainaugurował działalność Teatr Reduta, wystawiając prapremierę *Ponad śnieg...* S. Żeromskiego. Głównym inicjatorem Reduty był aktor i reżyser Juliusz Osterwa (właśc. J. Maluszek). Reduta służyła wyłącznie polskiej twórczości (S. Żeromskiego, Tadeusza Rittnera, Jerzego Szaniawskiego, Kazimierza Przerwy – Tetmajera i in.) Zwalczając gwiazdorstwo. Reduta stała się laboratorium nowych metod zespołowej pracy aktorskiej. Od 1925 do 1929 roku działała w Wilnie, dając jednocześnie wielką ilość przedstawień na prowincji; w latach 1931 – 1939 ponownie w Warszawie.

Wg publikacji Andrzeja Nowaka - Władysław Adamiec

Obchody Narodowego Święta Niepodległości w Ambasadzie RP w Pradze.

W sobotę 16 listopada członkowie Klubu Polskiego w Pradze wraz z przedstawicielami innych organizacji polonijnych, uczestniczyli w uroczystym przyjęciu zorganizowanym w Ambasadzie RP w Pradze z okazji Narodowego Święta Niepodległości. Obchodzona 101 rocznica odzyskania przez Polskę niepodległości zbiegła się z trzydziestą rocznicą doniosłych historycznych przemian w państwach Europy Środkowo - Wschodniej, w tym z uroczystością obchodzoną w Czechach trzydziestą rocznicą rewolucji aksamitnej oraz kanonizacji Świętej Agnieszki Czeskiej.

Na przyjęcie w ambasadzie przybyli honorowi goście: prymas Czech – arcybiskup praski, kardynał Dominik Duka oraz krakowski arcybiskup emerytowany kardynał Stanisław Dziwisz.

Uroczystość rozpoczęto odśpiewaniem hymnów narodowych Polski i Czech, po czym obecnych przywitała pani ambasador Barbara Ćwiro. W swoim przemówieniu podkreśliła doniosłe znaczenie obchodzonych rocznic. Kardynał Dominik Duka wspominał czasy komunistyczne w Czechach a także wydzwignął znaczenie dokonań papieża Świętego Jana Pawła II oraz polskiego Prymasa Tysiąclecia – kardynała Stefana Wyszyńskiego, który zostanie beatyfikowany w dniu 7 czerwca 2020 roku na Placu Piłsudskiego w Warszawie.

Kardynał Stanisław Dziwisz, sekretarz i wieloletni przyjaciel papieża Jana Pawła II wspominał Ojca Świętego, tragiczny dzień zamachu na papieża, późniejsze choroby i odchodzenie „do Domu Ojca”. Podkreślił również znaczenie Kościoła w Polsce w podtrzymywaniu patriotyzmu Polaków w czasie wieloletniej niewoli. Kardynał mówił również o kanonizacji Świętej Agnieszki Czeskiej.

Uroczystym punktem programu uroczystości było wręczenie Krzyża Wolności i Solidarności byłemu działaczowi NSZZ Solidarność i Solidarności Walczącej, organizatorowi i członkowi komitetu strajkowego w KWK „Jastrzębie” – panu Andrzejowi Kamińskiemu. Pan Andrzej, urodzony w Tomaszowie Mazowieckim, poeta, malarz, od kilku lat mieszka w Czechach niedaleko Pragi.

W części artystycznej wieczoru zaśpiewała 3 pieśni patriotyczne pani Anna Musil – Nachman przy akompaniamencie na fortepianie Jana Barty. Występ uzdolnionych młodych artystów (członków Klubu Polskiego w Pradze) spotkał się z zasłużonym aplauzem.

Krystyna Olaszek-Kotynek

Jesień, w tym roku wyjątkowo urocza i bardzo kolorowa, pogoda temu sprzyjała. Już niedługo zacznie się pogoń za prezentami świątecznymi, wypiekami, gotowaniem. Może warto zatrzymać się w tym jesiennym czasie i zwrócić się ku poezji.

Ponieważ lubię ten czas, wybrałam kilka wierszy o barwach jesieni tak dla relaksu psychicznego.

Opadają liście
Czas snuje się mgliscie
Świetliście
Anieliście
Liście
Liście
Liście...

Jak nie kochać jesieni...

Jak nie kochać jesieni, jej babiego lata,
Liści niesionych wiatrem, w rytm deszczu tańczących.
Ptaków, co przed podróżą na drzewach usiadły,
Czekając na swych braci, za morze lecących.

Jak nie kochać jesieni, jej barw purpurowych,
Szarych, żółtych, czerwonych, srebrnych, szczerzółotych.
Gdy białą mgłą otuli zachodzący księżyc,
Kojąc w twym słabym sercu, codzienne zgryzoty.

Jak nie kochać jesieni, smutnej, zatroskanej,
Pełnej tęsknoty za tym, co już nie powróci.
Chryzantemy pobieli, dla tych, których nie ma.
Szronem łąki maluje, ukoi, zasmuci.

Jak nie kochać jesieni, siostry listopada,
Tego, co królowanie blaskiem świec rozpocznie.
I w swoim majestacie uczy nas pokory.
Bez słowa na cmentarze wzywa nas corocznie.
Tadeusz Wywrocki

J e s i e ń

Jesień mnie cieniem zwiędłych drzew dotyka,
Słońce rozplywa się gasnącym złotem.
Pierścień dni moich z wolna się zamyka,
Czas mnie otoczył zwartym żywopłotem.

Ledwo ponad mogę sięgnąć okiem
Na pola szarym cichnące milczeniem.
Serce uśmierza się tętnem głębokiem.
Czemu nachodzisz mnie, wiosno, wspomnieniem?

Tak wiele ważnych spraw mam do zachodu,
Zanim z mym cieniem zostaniemy sami.
Czemu mi rzucasz kamień do ogrodu
I mącisz moją rozmowę z ptakami?
Leopold Staff

Astry

Znowu wędną wszystkie zioła,
Tylko srebrne astry kwitną,
Zapatrzona w chłodną niebios
Toń błękitną...
Jakże smutna teraz jesień!
Ach, smutniejsza niż przed laty,
Choć tak samo żółkną liście
Wędną kwiaty
I tak samo noc miesięczna
Sieje jasność, smutek, ciszę
I tak samo drzew wierzchołki
Wiatr kołysze
Ale teraz braknie sercu
Tych upojeń i uniesień
Co swym czarem ożywiały
Smutna jesień
Dawniej miała noc jesienna
Dźwięk rozkoszy w swoim hymnie
Bo anielska, czysta postać
Stała przy mnie
Przypominam jeszcze teraz
Bładej twarzy alabastry,
Krucze włosy - a we włosach
Srebrne astry...
Widzę jeszcze ciemne oczy...
I pieszczotę w ich spojrzeniu
Widzę wszystko w księżycowym
Oświetleniu...
Adam Asnyk

Pokochaj jesień

Spróbuj pokochać jesień
z niesamowitymi urokami
Spójrz ile piękna niesie
obdarzając cię nowymi dniami.

Kolorowo jak wiosną
barwne liście ostatki zieleni
Dadzą chwilę radosną
twą szarość życia mogą odmienić.

Wieczór szybciej nastaje
słońce też znika wcześniej niż latem
Lecz nowe czy nie daje
chwile spokoju skorzystaj zatem.
Tadeusz Karasiewicz

Barwy jesieni

Jesienne chmury znówpędzi wiatr,
w dalekie strony w daleki świat.
Zielone drzewa którechroniły nas
w żółte kolory zamienił czas.

Dalekie ścieżki po których ja,
błądziłem kiedyś w pogoni dnia.
I kwiaty którewitały nas,
w żółte kolory zamienił czas.

Szerokąplażę i morza brzeg,
zakryje wkrótcegłębokisnieg.
Dziś tylko liście zdobią pusty las,
na żółto drzewa maluje czas.

Czerwone Gitary

Wybrała: *Halina Irena Bukovska*

Post scriptum

Pod koniec roku nie notka wstępna, ale jak wyżej ... Może to nie tylko mój problem, ale polityka kraju, w którym mieszkamy, również w kraju naszych emocji sercowych – ale według mego zdania w całej Europie i świecie jest zupełnie zagmatwana i co gorsza, już nic nie ma wspólnego z moralnością. Nie chcę się wywyższać, że akurat ja wiem co moralne i zawsze zachowuję się moralnie. Myślę wszak, że ci co zdecydowali się prowadzić narody mają obowiązek dotrzymywać przynajmniej podstawowe kanony moralne. W czeskiej polityce ustalili się termin „já to odmítám”. Według tego, co się słyszy z medii, to cała Europa to kupa głupków a tylko my mamy prawdę. Ale podobne wrażenie mam z wypowiedzi polityków polskich. Jak w jednym kraju, tak drugim rządy dają obywatelom łapówki (w Czechach prawie że darmowe bilety dla seniorów i studentów, w Polsce głośnie 500+). Do tego dochodzą wypowiedzi mocnych tego świata, czy to Macrona, Trumpa czy Anglika Borisa. A Rosja i Chiny śledzą to wszystko i zacierają ręce. Skończy to tak, że o przedstawicielach władzy będą decydować skrawki społeczności w granicach 5 może nawet 10 procent. Gorzkie to, ale może nam gore...

Władysław Adamiec

MERKURIUSZ

SPORTOWY

Koszykarze poznali rywali w kwalifikacjach do Igrzysk

Reprezentacja Polski mężczyzn w koszykówce poznała rywali w walce o Igrzyska Olimpijskie Tokio 2020. Biało-czerwoni swój turniej kwalifikacyjny rozegrają w Kownie (Litwa), a przeciwnikami będą Słowenia i Angola, a na późniejszym etapie Litwa, Korea lub Wenezuela.

The infographic displays the group assignments for the FIBA Olympic Qualifying Tournament 2020. It is organized into four cities: Belgrade (SRB), Kaunas (LTU), Split (CRO), and Victoria (CAN). Each city has two groups, A and B, with participating teams listed below their respective flags.

City	Group	Teams
Belgrade (SRB)	GROUP A	Dominican Rep., New Zealand, Serbia
	GROUP B	Puerto Rico, Italy, Senegal
Kaunas (LTU)	GROUP A	Lithuania, Korea, Wenezuela
	GROUP B	Poland, Slovenia, Angola
Split (CRO)	GROUP A	Germany, Russia, Mexico
	GROUP B	Tunisia, Croatia, Brazil
Victoria (CAN)	GROUP A	Greece, China, Canada
	GROUP B	Uruguay, Czech Rep., Turkey

Dzięki świetnemu wynikowi na mistrzostwach świata w Chinach reprezentacja Polski uzyskała możliwość zagrania w turnieju kwalifikacyjnym do Igrzysk Olimpijskich, które w 2020 roku odbędą się w Tokio. W tej imprezie zagwarantowany udział mają już gospodarze - Japonia, a także Argentyna, Australia, Hiszpania, Francja, Iran, Nigeria i Stany Zjednoczone. Do nich dołączą cztery drużyny z dodatkowych turniejów kwalifikacyjnych.

24 reprezentacje zostały podzielone na osiem grup po trzy zespoły. Mecze rozgrywane będą w Chorwacji (Split), Kanadzie (Victoria), na Litwie (Kowno) oraz w Serbii (Belgrad). Dwie najlepsze drużyny z każdej grupy zmierzą się w półfinale poszczególnych turniejów. Tylko zwycięzca całego turnieju zagra w Tokio.

Polacy zagrają w Kownie (Litwa), a w grupie B ich rywalami będą reprezentacje Słowenii oraz Angoli. Później mogą zagrać z Litwą, Koreą lub Wenezuelą.

Turnieje kwalifikacyjne odbędą się od 23 do 28 czerwca 2020 r.

- Z naszej perspektywy najważniejsze jest, że zagramy w Kownie i tym samym kibice będą mieli blisko, aby wspierać drużynę. Grupa na pewno nie należy do najłatwiejszych, ale mogliśmy trafić gorzej. W walce o Igrzyska nigdy nie ma prostych meczów, ale jestem pewny, że w każdym spotkaniu

nasza kadra będzie walczyć o zwycięstwo - mówi Radosław Piesiewicz, Prezes Polskiego Związku Koszykówki.

- Znamy zespół Słowenii i mamy do niego dużo szacunku. W składzie może być dużo świetnych zawodników, m.in. Luka Dončić. Ta ekipa w 2017 roku wygrała mistrzostwo Europy. Angolę prowadzi mój bardzo dobry znajomy, Will Voigt. Przez naszą przyjaźń obserwowałem tę drużynę w ostatnich latach. Litwa to kraj, który kocha koszykówkę. Wiemy sporo o tym zespole, bo graliśmy przeciwko niemu np. w kwalifikacjach do mistrzostw świata. Do Kowna nie jest daleko, więc to bardzo pozytywna informacja, że właśnie tam rozegramy turniej - powiedział trener Mike Taylor.

- Jesteśmy dumni z tego, że wywalczyliśmy miejsce w turnieju kwalifikacyjnym do Igrzysk. Wiemy, że każdy przeciwnik tam jest bardzo mocny. Awans do Tokio to nasze marzenie. Chcemy jednak dodać kolejny rozdział do naszej wspaniałej historii, którą już wcześniej napisaliśmy w Chinach. Zrobimy wszystko, aby Polska była z nas dumna - dodaje trener Taylor.

Serbia (Belgrad)

Grupa A: 1. Dominikana, 2. Nowa Zelandia, 3. Serbia

Grupa B: 1. Portoryko, 2. Włochy, 3. Senegal

Litwa (Kowno)

Grupa A: 1. Litwa, 2. Korea, 3. Wenezuela

Grupa B: 1. POLSKA, 2. Słowenia, 3. Angola

Chorwacja (Split)

Grupa A: 1. Niemcy, 2. Rosja, 3. Meksyk

Grupa B: 1. Tunezja, 2. Chorwacja, 3. Brazylia

Kanada (Victoria)

Grupa A: 1. Grecja, 2. Chiny, 3. Kanada

Grupa B: 1. Urugwaj, 2. Czechy, 3. Turcja

27 listopada 2019

www.olimpijski.pl/PZKosz

Lewandowski z kolejnym rekordem, zrobił to najszybciej w historii!

Foto: ca.sports.yahoo.com

Kapitan reprezentacji Polski – Robert Lewandowski mocno przyczynił się do wyjazdowego pogromu Bayernu Monachium nad Crveną Zvezdą Belgrad. Jego trafienia nie tylko zrobiły wrażenie na całym świecie, ale pobiły też pewien rekord – były najszybciej strzelonymi czterema bramkami w historii Ligi Mistrzów!

31-latek strzelanie w stolicy Serbii

rozpoczął w 53. minucie, kiedy to skrzętnie wykorzystał jedenastkę za faul na nim samym. Kolejne bramki i “cieszynki” po nich były tylko kwestią czasu. Napastnik dzięki czterem bramkom umocnił się na pozycji lidera strzelców tegorocznej edycji Ligi Mistrzów UEFA, mając ich w sumie już dziesięć.

Cztery trafienia były również rekordowe, 14 minut i 31 sekund – nikt nigdy w historii Ligi Mistrzów nie strzelił czterech bramek w tak krótkim odstępie czasu. Zrobił to bijąc kolejny niebywały rekord Robert Lewandowski. Bliźniaczo podobne osiągnięcie Polak ustanowił strzelając pamiętne pięć goli w 9 minut przeciwko Wolfsburgowi w Bundeslidze, był to rekord tej ligi jeżeli chodzi o najszybszy hat trick, najszybsze cztery oraz najszybsze pięć bramek w historii ligi niemieckiej. Teraz Polak postanowił wziąć się za zmienianie historii w Lidze Mistrzów.

Snajper Bayernu Monachium w klasyfikacji strzeleckiej wszech czasów Ligi Mistrzów jest na piątej pozycji i zbliża się do legendy Realu Madryt – Raula Gonzaleza. Z dorobkiem 63 trafień nasz rodak traci do Hiszpana zaledwie dziewięć bramek, o jedno oczko jest przed nim także Karim Benzema, który trafił wczoraj dwukrotnie do sieci Paris Saint-Germain, oraz Lionel Messi z dorobkiem 113 bramek i Cristiano Ronaldo ze 127 golami.

Damian Baścikowski, Lis 27, 2019

ZAPRASZAMY

**Następne spotkanie Klubu Polskiego w Pradze odbędzie się
19 grudnia 2019 (OPŁATEK WIGILIJNY!!!)
Początek o godzinie 17,30. Osoby chętne do
pomocy z przygotowaniem proszone są o przyjście po godzinie 16,00.**

**Merkuriusz Klubu Polskiego rocz. 14/2019
Projekt współfinansowany w ramach sprawowania
opieki Senatu Rzeczypospolitej Polskiej nad Polonią
i Polakami za granicą**

Redakcja i skład: Władysław Adamiec